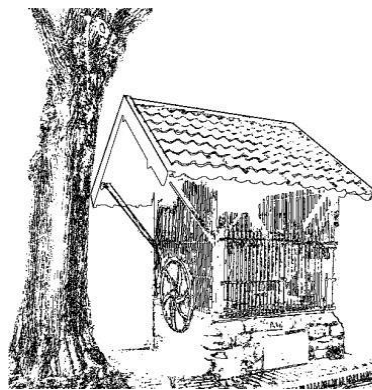

NIEUWSBRIEF nummer 47
8^e JAARGANG
Uitgave nr. 3 van 2020
Opmaak: augustus 2020

www.heemkunde-margraten.nl

Verenigingslokaal:
Rijksweg 68 Margraten
(Naast het Kroontje en WOK)

HEEMKUNDE
VERENIGING
MARGRATEN

In deze turbulente tijd is het noodzakelijk dat wij zoveel mogelijk binnenblijven. Het contact met familie, vrienden en dorpsgenoten is minimaal. De verveling slaat toe. Wij hopen met deze nieuwsbrief deze verveling een beetje dragelijker te maken. Even de gedachten ergens anders op richten. Veel leesplezier.

Agenda en Activiteiten

Afgelasten HVM-activiteiten

Gezien de uitspraken van premier Rutte en het RIVM, die begin maart met betrekking tot het corona virus werden gedaan, zagen wij ons als bestuur genoodzaakt om hier ook op te reageren. Allereerst zorgde dit ervoor dat de open dag, die op 22 maart jl. zou plaatsvinden, als geheel werd afgelast. Ook werd daarna het risico te groot ingeschat om de ledenverzameling, die voor 9 april jl. gepland stond, doorgang te laten vinden.

Eind juni hebben wij als bestuur voor het eerst (na de lock-down) weer vergaderd, met inachtneming van de benodigde maatregelen uiteraard. Deze vergadering stond hierbij met name in het teken van het bepalen óf, en hoe, bepaalde activiteiten ingehaald of alsnog doorgang zouden kunnen vinden. Na een langdurige discussie is uiteindelijk besloten dat de Open dag, Ledenverzameling, Lezing LGOG en de Fototentoonstelling Klein & Groot Welsden dit jaar NIET meer zullen plaatsvinden. Ten aanzien van het afgelasten van de ledenverzameling werd het langste gesproken. Vooral omdat een dergelijke bijeenkomst volgens de statuten van de Heemkunde Vereniging Margraten minimaal 1x per jaar als zodanig georganiseerd dient te worden. Echter zijn wij als bestuur van mening dat we dit jaar met de factor "overmacht" te maken hebben. Mocht u het niet eens zijn met deze beslissing dan heeft u natuurlijk alle recht én gelegenheid om hiertegen te ageren. En mocht blijken dat veel leden ditzelfde gevoel hebben, zal alsnog overlegd worden of de ledenverzameling dit jaar (op welke wijze dan ook) gepland kan worden.

Voor nu onze excuses en alvast bedankt voor u begrip.

Namens het voltallige bestuur

Nieuws

Door VIA Limburg kregen wij het verzoek om mee te werken aan een nieuw initiatief. Een vast onderdeel van die nieuwe VIA is een rubriek met bijdragen van de heemkundeverenigingen in het Heuvelland. Er zal met enige regelmaat een bijdrage aan worden geleverd. Een aantal keer per jaar zal er een stukje met foto worden aangeleverd over een heemkundig of historisch onderwerp uit Margraten. Op woensdag 22 april 2020 verscheen ons eerste verhaal. Het is het ingekorte verhaal dat in 2014 al in Op de Huugte verscheen. Bewerkt door René Willems.

“VAN NUL TOT NU

Brand in een boerderij in Groot Welsden

Zondagmiddag 6 juli 1873. Groot Welsden, huisnummer 32, nu nummer 94. Het is half drie en de hele familie van de zevenentwintigjarige Johannes Wilhelmus van Laar zit waarschijnlijk in de “gooi kamer” als er een enorm onweer over Nederland raast. Waarschijnlijk heeft iemand een “kroetwusj” in de kachel gegooid om onheil te weren. Helaas, dit keer zal deze niet helpen. Met een enorme klap slaat de bliksem in en treft de stallen van de boerderij.

Of dit ook allemaal zo heeft plaatsgevonden, is natuurlijk nooit met honderd procent zekerheid te zeggen want ook na een gedegen onderzoek naar de feiten is het gissen naar de toedracht. Dat een blikseminslag in die tijd nogal groot nieuws was, bewijzen de krantenartikelen die over deze inslag zijn geplaatst. Zo wordt er in De Standaard van 10 juli 1873 het volgende vermeld:

„Maastricht: 8 juli eergisteren heeft hier een zwaar onweder gewoed. Naar men verneemt is de bliksem ingeslagen bij den heer Van Laer te Grootewelsden (een gehucht behoorende onder de gemeente Margraten), waardoor woonhuis, stal en schuur eene prooi der vlammen werden.

Een paard, vijf varkens benevend een groot gedeelte der meubelen heeft men niet kunnen redden. De gebouwen waren tegen brandschade verzekerd.”

En in Het nieuws van den dag: kleine courant, van dezelfde datum staat:

„Bij een onweder dat Zondag boven een groot gedeelte van ons land woedde zijn te Grootewelsden, bij de Limburgsche gemeente Margraten, zijn door het inslaan van den bliksem en woonhuis, stal en schuur een prooi der vlammen geworden. Een paard en 5 varkens verbrandden mede. De gebouwen waren verzekerd.”

Moeder Anna maakt deze brand gelukkig niet meer mee. Zij overleed op 28 januari 1869. Net geen zestig jaar oud. Hoewel ‘schuur, stalling, veldvruchten, meubelen, kleeding, en een paard, zes varkens, een kalf en een schaap, geheel een prooi der vlammen was geworden’, heeft het zijn verdere levensgeluk niet in de weg gestaan.

Johannes herbouwde de boerderij en een jaar na de brand, op 5 november 1874, trouwde hij met de negenentwintigjarige Maria Anna Hubertina Wijnands, geboren op 10 januari 1842 en kreeg samen met haar een dochter, Maria Cornelia, en een zoon, Egidius Joseph. Toch was hem dit huwelijks geluk niet lang gegund. Op 24 juli 1897 overleed Maria op vijfenvijftigjarige leeftijd.

Op 8 december 1899 trouwt Johannes met zijn tweede vrouw, de achtentwintigjarige Maria Anna Margaretha Baenen. Johannes is dan vierenvijftig jaar oud. Zij krijgen samen nog een zoon Gilis en drie dochters, Maria Anna, Barbe Theresa en Maria Cornelia. Het overlijden van een kindje blijft dit gezin niet bespaard.

Tweeënvijftig jaar na de brand, op 20 maart 1925 overleed Johannes Wilhelmus van Laar, negenenzeventig jaar oud, te Groot-Welsden.”

Hou de krant in de gaten. Er zal snel een tweede bijdrage van Heemkunde Vereniging Margraten volgen.

Werkgroepen

Boekredactie Op de Huugte

De voorbereidingen voor Op de Huugte 2020 zijn gestart. In het begin van het jaar leek het er nog op dat het Coronavirus gevolgen zou hebben voor de uitgifte van 2020. Veel van onze verhalen zijn opgetekend naar aanleiding van interviews en veel informatie wordt opgezocht in privé-archieven of in het archief van het RHCL in Maastricht. Tot 1 juni jl. konden wij deze activiteiten niet uitvoeren. Dit betekende dat de kans groot was, dat verhalen niet op tijd klaar zouden zijn voor de uitgifte in november a.s. Op 29 juni kwam de boekredactie bij elkaar om dit probleem te bespreken. En wat er toen gebeurde was hartverwarmend. Nadat we alle schrijvers hadden aangeschreven en aan hen gevraagd hadden of ze dit jaar weer een bijdrage wilden leveren aan Op de Huugte, stroomden de verhalen binnen. We schoten meteen in een positieve stress. Op dit moment is er dan ook geen twijfel meer dat Op de Huugte 2020 op tijd zal verschijnen. Ook de kalender zal in 2020 gewoon verschijnen.

We gaan u al een beetje nieuwsgierig maken met kleine stukjes uit de verhalen die dit jaar in Op de Huugte zullen verschijnen.

We gaan griezelen in Scheulder.

WYLRE, 5 April 1949. (Eig. correspondent Limburgs Dagblad).

Bij het van gemeentewege verrichten van werkzaamheden in het gehucht Scheulder, behorend tot de gemeente Wijlre is men tot een zeer eigenaardige ontdekking gekomen. Op een bepaalde plaats n.l. tegenover café Pasmans, op ongeveer 60 cm. diepte werden stoffelijke resten van plm. 12 mensen gevonden.

Wat hier aan de hand was, kunt u in de uitgave van dit jaar lezen.

Hubert Huijnen schreef voor ons weer een dialect stuk op zijn eigen, unieke manier.

“Oos mam woar neet van ’t broëdbakke en eng ko houwe veer oach neet. Opa how dow nog ae paar keu en de millik woort dan oach doa gehoord. Noaderhaand woort de millik aan hoës gebrach door d’r Louis Meertens mit wage en piërd. Dat deer wis sjuus oë de klaante woënde en sjtopte oët z’n aege veur de däör. Louis ruilde de vol flesche veur de laege. ’t Broëd woort deur de dochtersj van Servé Essers, dae in de Sjterre der Zeesjtroat zing bekkerij houw, oach aan hoës bezurrij. Later koam d’r Harie Prevoo van de bekkerij Prevoo tegeneuver de kirrik ’t broëd brenge. Harie brach oach ’t nujts oët ’t dörrep en de umringende dörrepe. Bie de bekkerij woar oach eng boerderij en aene kaffee.”

Ik kan u beloven dat dit een stuk is dat u met een glimlach van herkenning zult lezen en ook als u niet van Margraten bent. U zult het verhaal herkennen uit uw eigen dorp.

De melkboer met paard en wagen

Toch zal niet alles gaan zoals u van ons gewend bent. De uitgifte zal op een andere manier plaatsvinden. Informatie over hoe dit zal worden ingevuld, kunt u verderop in deze nieuwsbrief lezen.

We hebben dit jaar een aantal nieuwe schrijvers welkom mogen heten. Ondanks dat zijn wij nog steeds op zoek naar enthousiaste schrijvers. Denkt je dat dit wel iets is voor jou, aarzel dan niet om contact op te nemen. Ook als je een idee of informatie hebt voor een verhaal, laat het de redactie weten. Je kunt dat doen door een mail te sturen naar: redactie@heemkunde-margraten.nl

Uitgifte Op de Huugte 2020

Het is voor ons allemaal een jaar zoals we dat nooit eerder hebben meegemaakt. En dat alles veroorzaakt door een virus dat wereldwijd invloed uitoefent op alles en iedereen. Ook alle activiteiten van Heemkunde Vereniging Margraten die voor dit jaar gepland stonden, hebben we moeten aflasten. Er is echter een uitzondering die we graag willen maken en dat is de verkoop van ons jaarboek Op de Huugte en de foto-/jaarkalender. Er is aan zowel het boek als de kalender dermate hard gewerkt dat we de uitgifte dit jaar toch graag mogelijk willen maken. En niet in de laatste plaats omdat Op de Huugte en de foto-/jaarkalender een belangrijke bron van inkomsten vormt voor onze vereniging.

Of een daadwerkelijke (fysieke) verkoop in ons verenigingslokaal, zoals die gepland staat voor zaterdag 7 en zondag 8 november aanstaande ook als zodanig doorgang kan vinden, is natuurlijk een vraag die wij ons als bestuur hebben gesteld. Dit zal uiteraard afhangen van de mate waarin covid-19 ons land en omgeving nog - of hernieuwd - in zijn greep heeft.

Als de mogelijkheden het toelaten zal de verkoop op de geplande dagen inderdaad doorgang vinden. Wij zullen dan wel de nodige voorzorgsmaatregelen treffen zoals eenrichtingsverkeer in het gebouw en er zullen een beperkte aantal mensen per keer naar binnen mogen. Ook zal er worden gevraagd of u bij voorkeur met de pin wil betalen.

Mocht de uitgifte in het verenigingslokaal niet kunnen plaatsvinden, dan kiezen wij voor de deur aan deur verkoop. Binnen onze doelkernen beginnen we daar direct na de uitgiftedagen mee.

Wij willen u wel op voorhand vragen om uw interesse voor het jaarboek en/of jaarkalender aan ons kenbaar te maken. Als u dit jaar ons boek Op de Huugte en de foto-/jaarkalender wil ontvangen, dan kunt u dit kenbaar maken door een mail te sturen naar het: info@heemkunde-margraten.nl
Hierbij is het wel belangrijk dat u aangeeft:

- de hoeveelheid gewenste exemplaren van Op de Huugte 2020
- de hoeveelheid gewenste exemplaren van foto-/ jaarkalender 2021
- uw voor- en achternaam
- uw adres

Na ontvangst van uw bestelling zult u van ons een bevestiging ontvangen. In deze email zal het te betalen bedrag vermeld staan. We zullen u dan vragen om dit bedrag z.s.m. over te maken. Als wij het bedrag ontvangen hebben zal uw bestelling tijdens de deur-aan-deur verkoop bij u bezorgd worden.

Het is helaas alleen mogelijk om te bezorgen in onze doelkernen Margaten, Groot Welsden, Klein Welsden, Scheulder en Termaar. Bent u daarbuiten woonachtig dan zal de bestelling per post verstuurd worden. We zijn dan wel genooddaakt de verzendkosten van € 4,00 in rekening te brengen. De factuur zal worden bijgesloten. Het staat u natuurlijk ook vrij om uw exemplaar bij familie of vrienden in de doelkernen te laten bezorgen.

De prijs voor de uitgave van 2020 is onveranderd. Op de Huugte kost in de losse verkoop € 14,50 en hebt u een abonnement dan kost het boek € 12,50.

Als de beide verkooptagen toch doorgang kunnen vinden, dan kunt u uw bestelling hier gewoon afhalen. Wij houden u hiervan op de hoogte.

Namens het volledige bestuur en de boekredactie alvast bedankt voor uw begrip en medewerking.

Hulp gevraagd voor het Aezel project

Wie wil er meehelpen de laatste ingevoerde gegevens van het Aezel project te controleren? Er is door een aantal vrijwilligers al ontzettend veel werk verricht maar zoals altijd wegen de laatste loodjes het zwaarst.

Voordat we het project zo optimaal mogelijk kunnen presenteren moet er nog het een en ander gecontroleerd worden. Daar hebben we hulp bij nodig. Er moet nog een bestand met kopregels worden gecontroleerd. Dat wil zeggen 183 scans met 725 regels ingevulde gegevens. Van de perceelregels zijn er nog drie bestanden die gecontroleerd moeten. Deze bestanden bestaan uit 830 scans met in totaal 7500 ingevulde regels met gegevens. Het is mogelijk om ongeveer 75 regels per uur te doen. Dit wil zeggen dat er nog ongeveer 110 á 120 uur werk is. Op dit moment zijn er twee leden bezig met gegevens controleren die niet zijn meegenomen in dit overzicht. Het zou dus fijn zijn als er iemand de komende twee maanden tijd heeft om gegevens met ons te controleren. We hopen dat we dan begin volgend jaar alle gegevens kunnen koppelen aan de kadasterkaarten.

Heb je dus een aantal avonden tijd om ons te helpen laat het ons dan zeker horen. Heb je toch nog vragen over het werk dat er gedaan moet, kun je altijd mailen met Frans Meijers. Hij kan uw vragen beantwoorden. Frans is bereikbaar via het mailadres: f.meijers@heemkunde-margraten.nl . Of kijk op de website van Heemkunde Vereniging Margraten wat het project inhoudt: www.heemkunde-margraten.nl/projecten/aezel

Vraagje

Wie kent de jongen op deze foto?

Een herhaalde oproep:

Wie weet meer over deze foto? Wie is deze jongeman? Waarom stond deze jongeman daar? Waarom was hij zo gekleed? Wat kan hij ons vertellen over de tijd waarin deze foto genomen is? Wij zijn heel nieuwsgierig wat deze foto ons nog meer te vertellen heeft. Weet u hier meer over, neem dan contact op met de boekredactie van Heemkunde Vereniging Margraten. Bel met Yolanda Loo (0622414919) of mail: redactie@heemkunde-margraten.nl

Tip

Als geen ander weten de leden van de Heemkunde Vereniging Margraten hoe verslavend onderzoek in het verleden kan zijn. Onbepert snuffelen door de geschiedenis en ontdekken wat er allemaal gebeurd is. Een verrijking voor je kennis. Zou u dit ook eens willen proberen dan hebben wij een tip voor u. Op de site Delpher.nl vindt u een schat aan informatie uit krantenartikelen, boeken, tijdschriften en zelfs radiobulletins. U zoekt in meer dan 15 miljoen gescande krantenpagina's. U kunt naar hartenlust zoeken wat er in het verleden is gebeurd. Op de site leggen gebruikers uit hoe avontuurlijk en verslavend dat is. Het is zeker een kijkje waard. U komt er de gekste weetjes tegen.

MARGRATEN
UITBREIDING TELEFOONCENTRALE
TE MARGRATEN
Op 7 december is de telefooncentrale te Margraten met 100 nummers uitgebreid. Hiermede is de nummer-capaciteit van deze centrale verhoogd van 200 tot 300 nummers.
De wachtende aanvragers zullen onmiddellijk hun telefoonaansluiting krijgen voor zover hun wachten niet in verband staat met een uitbreiding van het kabelnet.
Tien jaar geleden bedroeg de capaciteit van de centrale te Margraten 150 nummers met een aantal van 104 abonnees. Thans bedraagt het aantal abonnees 194.

Limburgs Dagblad van 8 december 1964

Toneel. — Voor de missie van pater Verhoeven speelde de Jonkheid van Termaar, die een eigen toneelvereniging „Thalia” bezit, toneel. Onder leiding van de heer Lahaye werd opgevoerd „De verkochte bruid”. Het was een opvoering waaraan alle zorg besteed was en die door de aanwezigen op prijs gesteld werd. Voora verdient hier de Jonkheid van Termaar een woord van waardering voor haar ijver en toewijding, die telkens blijkt als er een goed werk te verrichten valt. Pater Verhoeven sprak op hartelijke wijze een zeer gemeend dankwoord tot de aanwezigen, maar vooral tot de jongens en meisjes, die belangeloos en toegewijd gezorgd hebben dat hij binnenkort niet met lege handen naar zijn missie zal hoeven terug te keren.

Limburgs Dagblad van 20 december 1960

Beste lezer, tot zover onze derde nieuwsbrief van 2020. Hopelijk hebt u het weer interessant gevonden om door ons weer een beetje “op de Huugte” te zijn gebracht.

De Heemkunde Vereniging Margraten hecht veel waarde aan de bescherming van persoonsgegevens en houdt zich in alle gevallen aan de toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder de Algemene Verordening Gegevensbescherming. In het kader hiervan werd door het bestuur van de Heemkunde Vereniging Margraten een privacyverklaring opgesteld, en vastgesteld in zijn vergadering van 26 juni 2018. Dit document is na te lezen op onze website, zie: <https://heemkunde-margraten.nl/about-us/privacy-policy/>. Als u naar aanleiding van ons Privacy Statement nog vragen of opmerkingen heeft neem dan contact met ons op!